

BOLOGNA JE VEĆ TU!

*Marija Krznarić**

Tehničko veleučilište, Zagreb

We made few suggestions how to use computers to speed up the examination process according to the Bologna process which requires frequent testing and how to help teachers to get the results and present them to students.

Htjeli mi to ili ne, Bologna je već tu, u našim predavaonicama, među našim studentima, s drugačijim načinima provjere znanja. Mnogima novost i problem. Dosadašnji načini provjere – pismeni i usmeni – odlaze u zaborav, nameće nam se novi način, no pitanje je imamo li svi za to i najelementarnije uvjete. Imaju li nastavnici stranih jezika adekvatne grupe na predavanjima i vježbama, kakvo je predznanje, kako uopće nastaviti rad sa studentima koji su došli na studij iz različitih sredina, kako primijeniti Bolognu, kako obavljati česta ispitivanja te voditi o tome bilješke i na kraju izvesti poštenu i realnu ocjenu?

Vjerujem da s tim pitanjima od ove akademske godine muči dobar dio nastavnika stranih jezika u Hrvatskoj. Kakva su iskustva nastavnika na Elektrotehničkom odjelu Tehničkoga veleučilišta u Zagrebu, pokušat ćemo pokazati u ovome radu.

Već nekoliko godina, zahvaljujući opremljenosti računalima u laboratorijima Elektrotehničkoga odjela, nekoliko puta tijekom semestra vodim studente na rad u laboratorij u kojemu je moguće sa stranica Tehničkoga veleučilišta „skinuti” zadatke, rješavati ih i provjeriti u „ključu” koji se nalazi uz svaki zadatak. Na taj način omogućen je individualan pristup, brzina rješavanja zadataka, kao i konzultacija s nastavnikom. Kada student riješi zadatak, nastavnik provjerava rezultat i zadaje mu novi. Osim toga, one brže i bolje studente dodatno se upućuje na mnogobrojne stranice na internetu, gdje mogu naći i objašnjenja i vježbe, kao i razne zabavne sadržaje (primjerice, križaljke) vezane uz učenje i usavršavanje engleskoga jezika studenata kojima je engleski drugi jezik.

Da bi se nešto slično moglo uporabiti i za vrjednovanje njihova rada tijekom semestra, ne samo u stranome jeziku nego i kod ostalih kolegija na Elektrotehničkome odjelu, angažirani su studenti i kolege koji se bave tom problematikom te je za početak napravljen materijal kako bi se vidio učinak takvoga načina rada i usporedila brzina provjere putem računala u odnosu na klasičan način provjere – pisanje zadatka, ispis, fotokopiranje, rezervacija veće predavaonice (kako bi se spriječilo prepisivanje), preseljavanje studenata u tu veću prostoriju, samo rješavanje zadatka, ispravljanje, izračunavanje postotka koji je svaki pojedini student

* Marija Krznarić, Tehničko veleučilište u Zagrebu, Elektrotehnički odjel, e-mail:

postigao, unošenje postotka u evidenciju, komentiranje na sljedećem satu.

Kada takav zadatak „preselimo” u laboratorij, student na svome računalu vidi zadatak, rješava ga, a njegov konačni rezultat evidentira se na posebnoj stranici u čiji uvid ima samo nastavnik. Rezultat je prikazan u postotku točnih odgovora. Te rezultate nastavnik će isprintati i priložiti svojoj evidenciji o uspješnosti ostvarenoj na pojedinom zadatku svakoga studenta.

Evo jednog jednostavnog primjera kako to izgleda kada student počne rješavati zadatak, kao i redosljed otvaranja tog zadatka na računalu. Slijede upute studentu:

Molim vas da se ulogirate kako biste pristupili ispitu

Username:

Password:

Admin login

Studenti dobivaju „username”, upisuju lozinku i tada im se otvara sljedeća stranica:

1. What (go) on? Where (the noise, come) from?
2. If I (see) him, I (tell) him to come tomorrow.
3. Jim and his brother (not, be) at home. They (play) football in the school yard.
4. It's my birthday tomorrow. I (be) 21 years old.
5. It (be) very cold today. I (think) it (go) (snow)
6. How often (you, wash) your car?
7. Billy (wash) his car once a week.
8. (I, open) the window? It's very hot in here.
9. Where (you, would) (like) to spend your summer holidays?

10. (You, like) _____ learning English?

11. I (really, not, know) _____ what mother (say) _____ when she (hear) _____ about your bad marks.

12. Why (we, run) _____ ? There (be) _____ no need to run. I (be) _____ sure, Peter (wait) _____ for us as long as it (take) _____ .

13. What (Jenny, do) _____ ? (She, cook) _____ ? No, she (not, cook) _____ , she (talk) _____ on the phone.

14. I (not, understand) _____ this programme. (You, help) _____ me?

Provjeri

Studenti upisuju rješenja u „kućicu”, a kada završe provjeru, dobivaju rješenje pritiskom na tipku „Provjeri” na kraju zadatka. Na sljedećoj će stranici vidjeti podatak o ostvarenom postotku ispravno riješenih pitanja. S obzirom na to da u našem laboratoriju ima 18 računala, provjera se provodi u dvije grupe uz napomenu da svaki student prilikom otvaranja ispitne stranice na svome računalu dobiva druge rečenice koje treba riješiti, odnosno njihov je redoslijed promijenjen. Budući da je vrijeme rješavanja ograničeno, mala je vjerojatnost da će prepisivati sa susjednoga računala. Isto tako, kada se ne radi o provjeri nego o vježbi, odnosno pripremi za ispit, svaki put kad ponovno počne rješavati isti zadatak, otvorit će mu se zadaci drugim redoslijedom.

Takav je način znatno brži, ispravljanje je praktički svedeno na nulu, a računanje i dobivanje točnoga postotka ionako nije jača strana jezičara. Šalu na stranu, na ovaj bismo način olakšali česte provjere znanja koje od nas traži novi proces obrazovanja, a rad u laboratoriju s računalima blizak je studentima i oni ga rado prihvaćaju, a nastavnicima koji mu baš nisu vični bio bi dobar poticaj da se uhvate ukoštac s računalom koje je već dobro zagošpodarilo našim životima, kako na poslovnome, tako i na privatnome planu.

Kada su u pitanju studenti tehničkih fakulteta, koji uz savladavanje gradiva stručnih kolegija moraju usvajati i stručnu terminologiju na stranome jeziku, provjera se također može obaviti u laboratoriju. Na LCD-projektoru projicira se slika nekog uređaja. Dijelovi uređaja označeni su brojevima, a studenti uz zadani broj trebaju upisati izraz na stranome jeziku.

Provjera se ponovno obavlja na isti način, a nastavnik vrlo brzo dobiva podatak o postotku koji je pojedini student postigao. Mogući su, naravno, i drugi tipovi zadataka. Vokabular se također jednostavno i brzo može provjeriti: ispiše se riječ na hrvatskome, a traži

se da student ispiše engleski izraz i obratno. Tamo gdje postoji opremljenost studentskoga mjesta sa slušalicama, zahtjev da student napiše određenu riječ može mu biti upućen i tim putem, student sluša i rješava zadatak.

Sada se, naravno, nameće pitanje tko će sve pripremiti za rad u laboratoriju jer, zna se tko će napisati zadatke – sami nastavnici, i to uopće nije problem. No, iako na Tehničkom veleučilištu, gdje osim Elektrotehničkoga odjela postoje i Informatički i Računarski, to nije problem – računalima se bave svi – možda će takav rad sa studentima ponegdje i biti problem, zbog nedostatka prostora, loših ili nikakvih računala, slabe obučenosti i studenata i nastavnika za rad na računalima, nerazumijevanje problema, nesklonost promjenama i novinama itd.

Ne bi bilo pošteno tvrditi da je to sve rješivo lako i brzo – i posla i problema ima napretek, ali uvijek se mora ići naprijed, makar i polako.